

Slovenski dom

Štev. 157

V Ljubljani, v petek, 11. julija 1941-XIX

Leto VI.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redakcija, Amministratore: Kopitarjeva 6, Ljubljana.Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uradno poročilo o zaključku velikih bitk pri Bjalistoku in Minsku

V tej največji obkoljevalni bitki je bilo zajetih nad 400.000 rdečih vojakov, 3332 tankov in 1809 topov

Hitlerjev glavni stan, 11. julija. s. Uradno poročilo nemškega vrhovnega poveljstva pravi: Z dvojno bitko pri Bjalistoku in pri Minsku je zdaj zaključena največja obkoljevalna bitka in bitka mehaniziranega orožja v svetovni zgodovini. V naše roke je padlo 323.989 ujetnikov, med njimi mnogo armadnih in divizijskih generalov. Zajetih ali uničenih je bilo 3332 bojnih voz ter 1809 topov in velike količine drugega orožja. Skupno število ujetnikov se je s tem pomnožilo nad 400.000. Število vseh dozdaj zajetih ali uničenih tankov znaša skupno 7615, število ujetih in uničenih topov 4423, število uničenih letal pa 6233.

Hitlerjev glavni stan, 11. julija. s. Nemško uradno vojno poročilo pravi:

Operacije na Vzhodu se nezaudarno razvijajo naprej. Na finski fronti je bila dne 8. julija z obkoljevalnim premikanjem, ki so ga podpirale finske čete, zelo utrjena Salla po večdnevni bojih po nemških oddelkih zavzeta. Sovjetska divizija, ki se je tam vojskovala, je bila razbita.

Budimpešta, 11. julija. s. Madžarsko vrhovno poveljstvo sporoča uradno:

Naši hitri oddelki so včeraj nadaljevali boj s sovjetskimi zadnjimi stražami, da bi si pridobili prehod čez reko Zbrus. Od 9. julija dalje edeljuje naše nagle čete pri operacijah z nemško vojsko. Naši pehotni oddelki nadaljujejo s čiščenjem na zasedenem ozemlju. Do sedaj je bilo 25.000 ujetnikov. Ujetnike, ki dokažejo, da so Ukrajinci, pošljejo domov.

Berlin, 11. julija. s. Kakor poroča DNB je nemško letalstvo tudi 9. julija z velikim uspehom nadaljevalo svoje napade. Na baltičkem delu bojišča so siloviti nemški letalski napadi veljali sovjetskim vrstam, ki se umikajo na vzhod. Drugi napadi nemških letal so veljali sovjetskemu poskusu za popravilo mostov, ki jih je razbilo nemško letalstvo. Napadene so bile tudi cele kolone, ki so hotele prečkati reko. Uničenih je bilo dosti mo-

tornih vozil. Nemško letalstvo je razbijalo tudi železniške proge in vlake. Več železniških zvez je bilo pretrganih in številni vlaki so skočili s tira.

Berlin, 11. julija. s. Nemški poročevalski urad javlja, da se je majhen nemški oddelk 8. julija v svojem napredovanju proti Stalinski črti srečal s številnimi oddelki sovjetskih tankov. V silovitih bojih je nemška enota uničila 123 sovjetskih bojnih voz. Ostanek sovjetskih oklopnih oddelkov se je spustil v divji beg.

Mešani oddelki Nemcev in Fincev so 8. julija na nekem oddelku bojišča po hudih bojih uničili tri sovjetske stotnije in razbili četrdeset oklopnih voz. Ti oddelki so v napadu zavzeli tri sovjetske baterije, ki so jih skušale ustaviti. V roke so dobili veliko ujetnikov in plena.

Helsinki, 10. julija. s. Uradno poročilo finskega poveljstva pravi, da je ob vsej jugovzhodni fronti bilo v glavnem opaziti ogledniško delavnost ter hud ogenj. Pri Lahdenpohji so finske čete vdrle za 10 km čez mejo in zajele 8 topov ter dosti strojne in drugega orožja. Sovjetski poskusi za prehod čez mejo so se razbili s hudimi izgubami. Od 8. julija zvečer so finski oddelki uničili na vzhodni meji 41 bojnih voz. Vojaške operacije se nadaljujejo po določenih načrtih. Različni kraji so trdno zasedeni po Finih. Finsko letalstvo je uničilo sovjetske obrambne naprave, bojne vozove, skladišča streliva ter vlake in prevoze. Finsko letalstvo in topništvo je sestrelilo 73 sovjetskih letal, štirje finski stroji se niso vrnili domov.

Vojno poročilo št. 400

Nov angleški poizkus pri Sollumu odbit

Bombardiranje Cipra in Tobruka — Hude angleške letalske izgube

Vojno poročilo št. 400 pravi.

Na Cipru so naši letalski oddelki bombardirali oporišče v Nicosiji in prizadejali mnogo škode in povzročili ogromne požare. Ob obali otoka Cipra so naša letala torpedirala parnik s 500 tonami.

Angleški lovci so v Sicilijskem prelivu napadli naše sanitetno letalo. Južno od Sicilije so naša lovska letala sestrelila angleško letalo vrste »Hurricane«.

Severna Afrika: Na bojišču pri Sollumu je bil pogin v beg angleški tankovski

oddelen. Letala osi so bombardirala parnike v pristanišču Tobruka in utrdbe okoli te trdnjave. Prav tako so bila bombardirana letalska oporišča vzhodno od Sidi el Baranija. Tam so nastali požari in na enem letališču je bilo uničenih več angleških letal. Sovražnik je izvedel polete nad Benghazi in Tripolis. Nad Tripolisom je bilo od sedem napadalnih letal sestreljenih dvojce od našega protiletalskega topništva, štiri letala pa so sestrelili lovci.

Vzhodna Afrika: Čete naše postojanke v pokrajini Amhara so hitro zlomile sovražni poskus približati se našim postojankam. V odseku Uolcheft močno delovanje topništva.

Včeraj popoldne so angleška letala napadla Sirakuzo iz nizke višine in ponoči so priletela nad Neapelj, kjer je civilno prebivalstvo imelo 14 smrtnih žrtev in 30 ranjenih.

Operacijsko področje, 10. julija. s. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da so od prednočnim do včeraj zjutraj skupine bombnikov v redovnih valovih prihajale nad letališče Mikaba na otoku Malti ter hudo bombardirale naprave na tem važnem oporišču. Uspehi zadetkov so bili kar najboljši, kakor je bilo mogoče ugotoviti po obširnih požarih, zlasti na južnem delu letališča. Odgovor protiletalskega topništva je bil silovit, zlasti na južnem delu letališča. Odgovor protiletalskega topništva je bil zelo silovit, zlasti pa so delovali reflektorji. Angleški lovci so večkrat napadli italijanska letala, ki so se hlabro branila z orožjem na krovu.

Ureditev potrošnje v gostinskih obratih

Ljubljana, 11. julija.

Prehranjevalni zavod je v zadnjem času potom svojih okoličin ter potom časopisnih objav obvestil in seznanil vse preskrbovalne urade in javnost s podrobnimi navodili o uporabi živilskih nakaznic in oddaji racionalnih živil. Ker se nekateri gostinski obrati še danes ne drže navodil pristojnih preskrbovalnih uradov, daje Prevod ponovno naslednje pojasnilo:

Osebe, ki ne posedujejo živilske nakaznice, ne morejo dobiti v gostinskih obratih živila, za katera je uvedeno racionaliranje. Izjemno je dovoljeno izdajati kruh brez nakaznic le začasnim gostom — tujcem največ za dobo dveh dni. Po preteku tega roka morajo imeti taki gostje živilsko nakaznico, ki jo dobe pri preskrbovalnem uradu tiste občine.

Za vsak izdan obrok kruha ter juhe z rižem ali s testeninami morajo gostinski obrati odrezati svojim gostom pripadajoči kupon nakaznice. Odrezki za moko ali kruh so v ta namen razdeljeni na dva dela ter se lahko uporabijo pri kosilu in pri večerji za vse dni v mesecu.

Kdor nima živilske nakaznice, ne more dobiti juhe z rižem ali juhe s testeninami. Za nakazilo juhe veljajo tako odrezki za riž kot odrezki za testenine, ravnanje se po zalozh kuhinje.

Veljavni so le odrezki tistega dne, ko je gost na hrani, ali pa odrezki naslednjih dni, nikakor pa ne zapadli odrezki starejšega datuma.

Vsak naslednji mesec bodo gostinski obrati dobili nova živila na podlagi odrezkov nakaznic, ki so jih zbrali v prejšnjem mesecu.

V Bolgariji so vse prvenstvene tekme odložene za jesenske termine.

Eksc. Visoki Komisar na obisku v tobačni tovarni

Tudi ta njegov obisk dokazuje, kako fazizem skrbi zlasti za delavstvo

Ljubljana, 11. julija. Vse od tedaj, ko je Eksc. Emilio Grazioli stopil na čelo Ljubljanske pokrajine, se nenehoma zanima za našega človeka. Zanima se za intelektualce, za ljudi srednjega sloja, prav posebno pa za ljudi, ki so v tovarni in v posebnem delu. Kadar koli se je podal na obiske v naše kraje, in to ni bilo enkrat, se je vselej zanimal, kako je predvsem našemu kmetu, kakšni so njegovi življenjski pogoji, kaj je kmetu še vsega treba itd. Zelo se zanima Eksc. Grazioli za naše ljudi, in ne motimo se, če rečemo, da jih pozna do dna.

Včerajšnje dopoldne je Eksc. Visoki Komisar porabil za to, da obišče Ljubljansko tobačno tovarno, ki je bila že za časa bivše Jugoslavije eno največjih podjetij te vrste. V tovarno je prišel ob 11 dopoldne. Pri vstopu so ga pozdravili ravnatelj tovarne, g. Aleš, zastopnik ital. drž. monopola comm. Fosella in inž. Coreni. Eksc. Visoki Komisar si je najprej ogledal skladišče tobaka, ki je le v listih, nato pa je obišel vse oddelke, kjer se tobak predeluje. Povsod so se živo zanimali za izdelovalni postopek in se ljubeznivo razgovarjali z delavkami. V vsakem oddelku so ga delavke pozdravile z rimskim pozdravom. Večkrat se je ustavil pri eni ali drugi mlzi in ponavadi najstarejšo izpraševal, koliko let že delajo in kakšno so njihove plače.

Ko si je Eksc. Visoki Komisar ogledal vse tovarniške oddelke, se je posebno še zanimal za menzo, ki je v tovarni in v kateri dobiva hrano vsak dan večina delavk. Menza se kar najbolj trudi, da daje delavstvu dobro in tečno hrano, ki pa ne sme biti predraga. Kosilo je v menzi po 1.20 lir, malo dražje in seveda boljše kosilo pa stane 1.90 lir. Eksc. Visoki Komisar je tudi pokusil jedi, ki so bile pravkar skuhanе za delavce. Posvetil je posebno pozornost zdravstvenim tovarnam v tovarni, ker se dobro zaveda, da je delo v prašnih in zakajenih prostorih zdravju zelo škodljivo. Visoki gost si je ogledal tudi kopalnico in prhe za delavstvo in uradništvo.

Med ogledi je odzvonilo poldne. Delavci so prenehali z delom in so se zbrali pred glavnim poslopjem, kjer jih je Eksc. Visoki Komisar ljubeznivo nagovoril.

Prvi govor Eksc. Graziolija pred večjo delavsko skupino

V svojem govoru je posebno poudaril, da delo v vsaki tovarni ne zavisi samo od strojev, ki so postavljeni v tovarni, ampak mnogo bolj od tistih, ki tem strojem strežejo. Če so delavci in delavke zadovoljni, če so dovolj plačani, potem rade volje delajo in so tudi izdelki dobri. Ko ga je Duce poslal v naše kraje kot zastopnika italijanske vlade, mu je posebno naročil, naj skrbi za delavstvo in naj mu povsod skuša pomagati. Duce je sam sin delavske družine in pozna vse tegobe delavčevega življenja. Med svojimi domaćimi je

imel Duce sam priliko spoznati, kaj je težko življenje. In prav zaradi tega Duce nenehoma povsod poudarja, da je treba delavcem življenje olajšati in mu povsod pomagati. Da hoče vlada res olajšati delavcu življenje, je bil pred kratkim izdan odlok o povišanju plač za 20%. To je šele prvi korak v tej smeri, z drugimi ukrepi pa je bilo preprečeno nadaljnje povišanje cen življenjskim potrebščinam. Seveda je pri tem preskrbljeno za trgovce pravičen zaslužek. Vsek pa, kdor se bo pregrešil proti interesom delavstva, bo na svoji koži občutil posledice. Zvišanje mezd je bilo v prvi vrsti preskrbljeno za delavstvo, vendar pa je bilo treba pri tem gledati tudi na podjetja, da ne bi pri tem preveč trpela, kajti zgoditi bi se utegnilo, da podjetja ne bi več zmogla plačevanja in bi bila prisiljena ustaviti obrat, s čimer bi bilo precej ljudi brez kruha na cesti. Danes mi je dana možnost, je poudaril Eksc. Visoki Komisar, da govorim tako velikim delavskim družinam. Ob tej

Nastop svetovno znanih pevcev na Kongresnem trgu

Koncert so poslušali tudi najvišji zastopniki oblasti na čelu z Eksc. Visokim Komisarjem Emilijem Graziolijem

Ljubljana, 11. julija. Res, nestrpni so že bili mnogi Ljubljanci, ki kar niso mogli čakati, kdaj bodo imeli priliko videti in slišati slavne italijanske pevce, nestrpni slasti tisti, ki jim ni bilo dano, da bi dobili vstopnice za katero od obeh opernih predstav, ki so ju odigrali italijanski mojstri na odru naše Opere. In tako so čakali še na edino priložnost, koncert na Kongresnem trgu. In lahko rečemo, da so prišli prav vsi v polni meri na svoj račun.

Ura je bila še komaj štiri popoldne, pa so že od vseh koncev in krajev Ljubljane in njene okolice hiteli prijatelji petja na Kongresni trg. Prvi zaradi tega, da si poskrbe čim boljše mesta, posebno tisti, ki so imeli stojišča, drugi pa spet, da bi si ogledali morda pevece, kakor so Gigli ali Caniglia, o katerih so že vedeli povedati toliko novoga, kakor bi se poznali z njimi že od mladih nog. Vse so vam vedeli povedati tudi o večerajšnji predstavi »Traviata«. Vsa, kako so peli, kako so se držali, z vsako potankostjo so vam lahko postregli, pa čeprav predstave niti videli niso.

Zahodni del Kongresnega trga, to je prostor pred nunsko cerkvijo in okrog znamenja, je bil okusno prirejen za veliki koncert. Z oken urušinske šole so bile izvešene velike italijanske zastave, pa tudi s stebrov na Kongresnem trgu so visele. Vse prostor je bil obdan z velikimi palmami in drugim zelenjem, kar je zelo poživljalo vso prireditev. Prav posebno lepo pa je bil odet v zelenje oder, na katerem so nastopali solisti. Tik pred stopnicami, ki vodijo v cerkev, je

prilil vas zagotavljam, da boste imeli vsi zaslužek, delo in da bodo vaše družine srečne. To pa seveda le, če boste tudi vi lojalni in delavni kakor ste bili doslej. Iskreno je želel vsem boljše bodočnost in naročil, naj izroče njegove pozdrave vsem svojim domaćim.

Njegove tople besede so zbrani delavci sprejeli z dolгим in prisrčnim odobravanjem. Potem je Eksc. Visoki Komisar

dal večjo vsoto denarja

ki naj se porabi kot podpora le najbolj revnim družinam delavcev in delavk. Delavce Ivan Camernik pa se je v imenu delavstva zahvalil Eksc. Visokemu Komisarju za njegovo pozornost do delavstva. Posebno se je zahvalil Eksc. Grazioliju za njegovo odredbo o povišanju plač in za njegovo pravkar dano podporo.

Med prisrčnim ploskanjem in med špalirjem je Eksc. Visoki Komisar zapustil tobačno tovarno. Z rimskim pozdravom so ga delavci pri odhodu pozdravljali. Vsi so bili veseli, saj jim je bil današnji obisk ponoven dokaz, da za delavstvo skrbe tudi na visokih upravnih mestih, kar naj bo delavstvu dovoljno jamstvo za njegovo boljše bodočnost.

bil postavljen velik lesen oder, na katerem je bil klavir in mikrofoni. Vse koncert so namreč prenašale vse italijanske radijske postaje, ki so včlanjene v radijski družbi EIAR. Pri vstopu v urušinsko gimnazijsko poslopje je bila postavljena vojaška godba sardinjskih grenadirjev, ki je venomer igrala in krajšala čas.

Navzočni visoki zastopniki

Proti peti uri, ko bi se moral koncert začeti, pa so prihajali na koncertni prostor odličniki in predstavniki javnega, kulturnega in vojaškega življenja našega mesta.

Med odličniki, ki so prišli poslušati pevce-umetnike, so bili: Eksc. Visoki Komisar Emilij Grazioli s svojo soprogo, Armadni general Roberti, divizijski general Orlando, kvestor Messana, zastopnik stranke Gatti, podprefekt comm. Bissia, ljubljanski župan dr. Adlešič s soprogo in še drugi.

Ura je bila že čez pet. Vsi so nestrpni pričakovali, kdaj bo na oder stopil prvi pevec

Zanimive posetne izpremembe v mestu in okolici

Ljubljana, 9. julija.

Uvodoma naj najprej popravimo včerajšnje poročilo o sodnih poizvedbah. Te so se na vseh sodiščih pričele že 1. julija in bodo trajale do 15. avgusta. Na civilnih oddelkih rešavajo in obravnavajo le najnujnejše zadeve, ko gre za razne važne stvari in ko so drugače stvari v nevarnosti, da ne nastane kakšna škoda. — Na okrajnem sodišču dalje brez nadaljnjega sprejemajo sodne stanovanjske odpovedi, ki jih smatrajo za nujne zadeve, kakor tudi razne izvršilne predloge. Isto velja na okrajnem sodišču, ko druge pravde počivajo, teko pa le nujne. Drugače je s kazenskimi zadevami. Počitniški kazenski senat zaseda dvakrat na teden. Obravnava različne tarvine in afe, pri katerih so si ljudje prilaščali tuje stvari.

V zemljiški knjigi ne poznajo sodnih poizvedb. Že včeraj smo omenili, koliko kupnih pogodb je bilo zaznamovanih do zadnjih dni. V naslednjem podajamo nekatere posetne spremembe, ki kažejo, da so cene nepremičninam še vedno visoke in da ljudje kaj radi investirajo svoje prihranke in kapitalije v stavbe in zemljo.

Slapšaj Julija, posestnica v Ljubljani, Scoplijeva ulica 12, je prodala Mariji Medvedovi, zasebnici v Ljubljani, Slomškova ulica, parcelo št. 117/3 k. o. Zgornja Šiška, v izmeri 713 kv. m. metrov, za 64.000 din; kvadratni meter je bil okoli 89 din ali 33,82 lire.

Rojina Ivan, trgovec v Ljubljani, Lepo-dvorska ulica 15, je prodal Josipu Vidmarju, Ljubljana, Sv. Petra nasip 33, parcelo št. 186/9 k. o. Spodnja Šiška, v izmeri 573 kv. m. za 97 tisoč dinarjev; kvadratni meter okoli 169 din. Prav ta dva primera kažeta, kakšne so razlike cen svetu v dveh katastrskih občinah.

Čok Drago, posestnik v Ljubljani, je prodal Janezu Koritzkemu, Ljubljana, Cesta 29, okotbra 31, nepremičnino vlož. št. 162 k. o. Ljubljana — mesto (hiša št. 9 v Gosposki ulici) za 360.000 din.

Korošec Blaž, vlakovodja v Ljubljani, Poljanska cesta 13, je prodal Ivanu Zaletku ml., zasebniku, Ljubljana, Tyrševa cesta 61, nepremičnino vlož. št. 750 k. o. Spodnja Šiška (hiša št. 17 v Podjurski ulici in vrt) za 378.000 din.

Mathian Franciška, posestnica, Zgornja Šiška, Vodnikova cesta 77, je prodala Krašnji Mirku, Ljubljana, Mala čolnarska ulica 12, parcelo št. 332/5 travnik in št. 33/6 k. o. Zgornja Šiška, v skupni izmeri 1198 kv. m. za 124.980 dinarjev; svet je bil deloma po 70, deloma pa po 150 din kv. m.

Dom in svet št. 4—6

Ravnokar je izšla nova, trojna številka Doma in sveta, te odlične in priljubljene slovenske revije, ki je tako prva naša kulturno-leposlovna revija, izšla v novih razmerah in v novi državi. Vsebinsko je kakor vedno zelo bogata in pestra in jo bodo danes gotovo še posebno veselili vsi prijatelji slovenske besede in kulturne tvorsti.

Pesništvo zastopajo Severin Šali (Groza, Smrt), Ivan Čampa (Njiva), France Balantič (Prošnja za besede, Tvoj berač, Zadnji čas pred zimom), Pepet Marine (Sence) in Jože Šmit (Pomladne impresije). Tine Debeljak in Dušan Lukič sta zelo posrečeno prevedla tri Prešernove lirike (Ljubezenske pripovedbe), Joža Lovrenčič pa Romance portugalskega pesnika Guilhermina.

V pripravljenem delu se nadaljuje Malešičeva povest Skratlato nebo na vzhodu in zapadu, pripovednik Jože Krivec pa je začel objavljati krepko pisano Pot navzdol. Ljubek majniški spomin na mladost je Plestenjakova Lučka. Pedesetletnik Jalen je v svoji noveli Zlati cveti dal spet lep primer klene in idilično nadahnjene zgodbe s čisto sodobno poanto: »Marija (na Brezjah) pa se jim je dobrohotno smehljala, kakor bi hotela reči: Nič se ne bojte. Saj vas varujem jaz — Mati Slovenec.«

V znanstveno-esejističnem delu Anton Vratuša nadaljuje in konča svojo razpravo Doneski k spoznavanju Slovencev med Rusi do l. 1900 s posebnim ozirom na Prešerna. Razprava je silno zanimiva tako za slovestvenika, kakor tudi za kulturnega zgodovinarja. Prav tako konča Jože Kastelle svojo obširno oceno Sovretovih Starih Grov, ki se mu je spremenila v obširno študijo, s katero je mladi avtor (ki je tudi odlični pesnik) pokazal veliko znanstveno sposobnost in filološko razgledanost v svet antike.

Svojevrsna aktualna zanimivost je esej Italija in Evropa, ki ga je iz Papinljeve knjige Italia mia prevedel M. Javornik. Prevedeni informativni odlomek nam zanimivo in značilno kaže, kako pojmuje smisel in poslanstvo današnje Italije njen najvidnejši in tudi najzanimivejši duhovni predstavnik.

Bogat je tudi razglednik, kjer so ocenjene vse pomembnejše slovenske knjižne novosti. V zapiskih se spominja T. Debeljak štiridesetletnice Murna-Aleksandrova in pedesetletnika Janeza Jalna, Dom in svetovega sotrudnika. Jože Lovrenčič pa je v sestavku: V delavnici sem tvoje zrl... dal mnogo novih in važnih prispevkov o pesniškem ustvarjanju Paglaruzija-Krilana, ki spada med naše najboljšie epike iz stare šole.

Vinjete je narisal Evgen Savojce.

Anžič Alojzij in Julka, Ljubljana, Moste, Zaloška cesta 78, sta prodala: Josipu Koprivcu, vulkanizerju, Kočevje, Maljeva ulica 12, parcelo št. 221/1 k. o. Moste za 38.400 din, dalje Stanku Koprivcu in njegovi ženi Pepci, Ljubljana, Moste, Zaloška cesta 11, parcelo št. 221/9 iste k. o., v izmeri 1400 kv. m. za 44.800 din, in Batič Adeli, trgovčevi soprogi, Ljubljana, Bernikerjeva ulica 42, parcelo št. 221 iste k. o., v izmeri 1483 kv. m. za 47.456 din.

Olip Ivanica, posestnica, Belgrad, sedaj v Ljubljani, je prodala Mariji Smoletovi, krznarjevi soprogi, Ljubljana, Opekarska cesta 33, parcelo št. 144/5 njiva k. o. Gradsko predmestje, v izmeri 531 kv. m. za 125.460 din; sploh je v tej katastrski občini svet zelo drag.

Pogačar Rudolf, pivovaritelj, Ljubljana, Malgajeva ulica št. 3 in Velepič Ivan, delovodja sta prodala Ivanu Sircu, posestniku, Ljubljana, Rožna dolina XI parcelo št. 340-1 njiva, št. 341-3 in št. 342-2 k. o. Zgornja Šiška v skupni izmeri 1740 kv. m. za 165.605 din.

Lončar Marija, posestnica, Ljubljana, Celovška cesta št. 66 je prodala Franu Šopruju, Ljubljana, Poljanska cesta št. 59 nepremičnino vl. št. 577 k. o. Dravljice (hiša št. 3 v Dravljici) za 142.000 din.

Jenko Anton, posestnik v Dravljah, Čebelarica ulica št. 6 je prodal gđ. Ivanki Šitarjevi, posestnici, Ljubljana, Vodnikova cesta 52 posestvo vl. št. 97 k. o. Dravljice za 125.000 din.

Dvorano, v kateri je nameščen zemljiškoknjižni urad in so shranjene tam važne listine, so ta teden začeli beliti in prenavljati. Zato se je moral urad preseliti v nekdanjo porotno dvorano, kjer bo ostal do konca tega tedna.

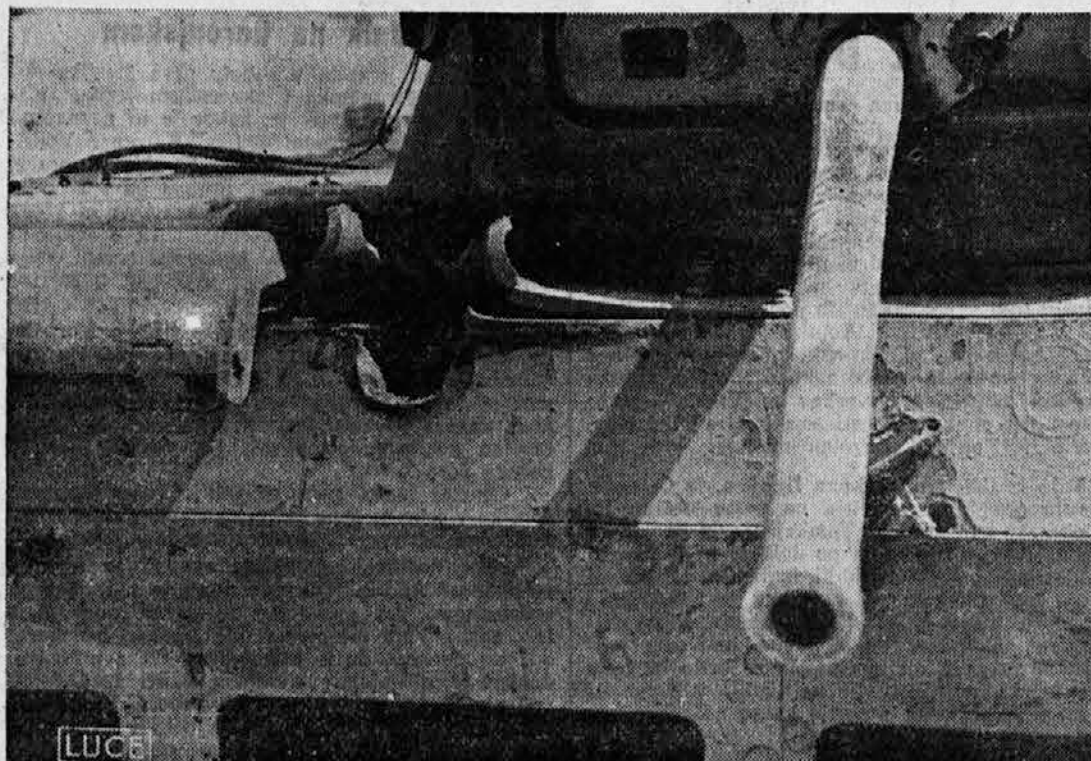
Pokrajinski zakladni urad ustanovljen

Od 15. t. m. dalje bo v Ljubljani posloval Odsek Pokrajinskega kr. zakladništva, dodeljen tukajšnji podružnici zavoda Banca d'Italia (v poslopiju bivše Narodne banke).

Z istim dnevom bo začel svoje poslovanje Pokrajinski zakladni urad v poslopiju Hranilnice Ljubljanske pokrajine, Knaflejeva 9, poleg zavoda Banca d'Italia.

Oba urada bosta omejila svoje poslovanje le na dohodke in izdatke, tiče se državne proračuna, kakor na primer na likvidacije in izplačila italijanskih pokojnin, ki jih uživajo italijanski rojaki, bivajoči v tej pokrajini (ali oni, ki bodo v bodoče premešteni sem) ter na plače sem premeščenim italijanskim uradnikom.

Odsek Pokrajinskega kr. zakladništva bo med drugim č

Amerikanski tank vrste »Mak 2«, ki ga je na bojišču v Severni Afriki razdevalo italijansko-nemško topništvo.

Kako se Finci vojskujejo

»Sisi«, kmetje-četniki, so pravi strah sovjetskih vojakov

»Sisi« je prastaro ime finskih kmetov, četnikov. Ti bojevniki imajo poseben način bojevanja, ki so se ga oprijeli zaradi svojevrstnega finskega ozemlja in posebnih zgodovinskih okoliščin. Finski kmetje so se pomikali proti jugu od Severnega Ledenege morja. Z železno vztrajnostjo so osedlovali prej neobdelano ozemlje in se z orožjem branili pred napadi sovražnika, ki je prihajal z vzhoda.

Tako je na mejah postala posebna vrsta kmetov, ki so bili v bojevanju tako izurjeni, da se niso zadovoljili zgolj z obrambo, pač pa so tudi sami napadali deželo, odkoder je že večkrat sovražnik planil nadnje.

Pravljici vojaški uspehi

Znameniti je pohod kmetov iz Jia, na severni obali Botniškega zaliva v letih 1590—91, pod poveljstvom Juha Vesainesa, proti mestu Kola na istoimenskem polotoku in proti samostanu v Petsamu ob Lednem morju.

Za vojaško moč Švedske, s katero je bila Finska zvezana, so bili ti kmetje, kot stražniki onega divjega obmejnega ozemlja, zelo velike važnosti. Že v vojni v letih 1808-09 so se »sisi« uspešno borili proti Rusom na severovzhodni meji.

V modernem ustroju finske vojske gotovo ni prostora za oddelke, ki bi na svojo roko vodili gverilske soje. Toda taktika teh četašev je bila vključena v vojni načrt in uporabljena v zadnji vojni proti sovjetski Rusiji. Pomanjkanje cest v obširnih gozdnatih pokrajinah je omejevalo napadalno možnost Rusov, ki so, kakor vemo, hoteli uporabljati vojskovanje z velikimi masami. Morali so se torej postaviti v dolge in ozke vrste, kjer je napadalna taktika »sisov« imela izreden uspeh.

Majhne skupine prostovoljcev so z boka ali za hrbtom napadale sovjetske napadalne oddelke in jim prizadevale ogromne izgube. Mnogokrat so se te skupine tvorile daleč za hrbtom sovražnika in ga nenadoma napadale v najbolj neprebradnih krajih ali v gozdovih in skušale zanesti zmogočo demoralizacijo med armado.

Smrt v gozdu

Za ta posebni način vojskovanja so vojaki bili tudi primerno opremljeni: Nosili so snežne čevlje, bele plašče, lahko avtomatično orožje, in so imeli sani za prevažanje živeža in municije.

Ruske divizije niso mogle zaradi pomanjkljive opreme napredovati brez velikih težav. Njihova pehota in lahki tanki niso mogli prodirati skozi gozdove pokrite s snegom. Se manj je to moglo težko topništvo. Zimska noč na severu, ki traja 18 do 24 ur, je olajšala delo finskih četašev in bila pravi teror ruske armade.

»Smrt prihaja iz gozda« so ponavljali rdeči vojaki, ki so se pred napadi »sisijev« vrgli na tla ali pa se skrivali v jarkih.

Ce je število teh četašev bilo dovolj veliko se je ta gverilska vojna skušala spremeniti v vojno »motti«. Beseda »motti« izvira iz švedske besede

»motti« in pomeni v govorici gozdarjev, veliko množico podrtih dreves. To besedo uporabljajo »sisi« za svoj način napadanja, ter sličijo žrtve njihove taktike kupom podrtih dreves.

Strah že samo pred sledovi smuči

Ta način boja se je razvil tako, da je sovražnik bil najprej napaden od spredaj. Nato so »sisi« napadli sovražnika z boka, tako da so napredovali v obliki klešč, katere so zaključili za hrbtom armade. Ob bokih sovražnika so pustili majhne skupine, ki naj bi mu preprečile beg. Strah pred takšnim načinom napadanja je med sovj. vojniki bil tako silen, da se niso upali prodrati v gozd, če, so zapazili le eno sled smuči ali sani.

Ko je »motti« bil obkrožen, ga je bilo treba razrezati »kakor klobaso« kakor se to imenuje s tehničnim izrazom. Na ta način so dolge rdeče kolone bile razdeljene na vedno manjše skupine.

Ko so Rusi, močnejši po številu in oborožitvi, bili obkroženi, jih ni bilo mogoče takoj napasti. Navadno so se Rusi takoj utrdili s pomočjo tankov, topov in metalcev ognja. Finci pa so počakali, da sta jim prišli na pomoč lakota in zima ter so z njuno pomočjo dokončali svoje delo. Ta način obleganja »sisi« imenujejo »zorenje mottija«.

S tako taktiko je inški general Hägglund uničil severovzhodno od Ladoškega jezera 8. sovjetsko divizijo in 34. brigado tankov, general Silasono pri Raatu 44. divizijo. Dve drugi diviziji, in sicer 54. pri Kuknu in 168. pri Kitilaju na bregu Ladoškega jezera sta ob koncu vojne bili že tako »zreli«, da ju je pred poginom rešila le sklenitev miru. (Po Piccolu).

Revna mati s sinom, ki ga je med potjo premagal spanec

Prevrnil se je vlak, poln divjih zverin

Več slonov se je ubilo, številni levi in tigri pa so se razbežali po polju in napadli kmete pri delu

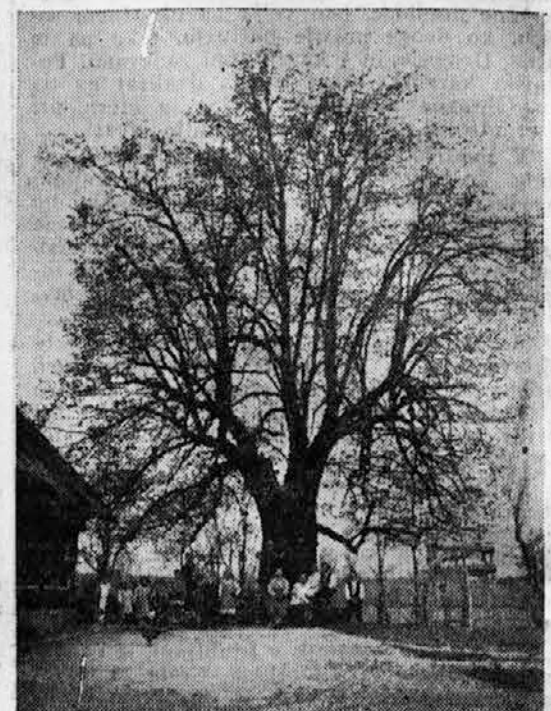
Takšna ali vsaj podobna železniška nesreča, kakor se je te dni pripetila v Ameriki na progi Denver—Kansas City—Saint Louis, je gotovo prava redkost, če ne celo nekaj edinstvenega v svetovni kroniki prometnih nesreč.

Vlak, kateremu je bilo pripetih 15 vagonov, napolnjenih s cirkuškimi zverinami, je nekeje zunanaj na odprti progi iz neznanega vzroka iztiril ter se prevrnil. Med temi živalmi so bili sloni, levi, leopardi, tigri, zebre, kače, opice vseh vrst in še mnogo drugih živali, katerih umetnost razkazujejo po cirkuških prireditvah. Lahko si mislite, da vse te raznovrstne zverine niso kar tako prenesle tega nenavadnega »potresa« in da človeku ne bi bilo posebno varno gledati ta prizor preveč od blizu.

Vlak je v trenutku, preden se je nesreča pripetila, vozil z veliko hitrostjo. Nenadoma pa ga je nekaj vrglo s tira in so se skoraj vsi vagoni prevrnili čez železniški nasip. Nekaj se jih je popolnoma razbilo in je bilo več živali v njih na mestu mrtvih. Največ žrtev je bilo med sloni in povodnimi konji, dočim se je večina manjših, urnejših in gibljivejših živali rešila. Nekatere so sprito silovitega sunka popadle iz vagonov, druge pa so same poskakale v zlato svobodo, ko so se vagoni na dnu nasipa ustavili. Zverine, kakor levi, leopardi in tigri so začeli grozovito tuliti in so nenadoma podivjale, čeprav so bile prej že čisto krotke. Mnogo se jih je tudi razbežalo po bližnjem polju.

Cirkuško in železniško osebje se je hitro podalo na lov za pobežlimi živalmi, da bi jih spravilo spet nazaj v vagon, kolikor je bilo še celih. Tedaj, ko se je nesreča pripetila, je bilo zunanaj na poljih nekaj tamkajšnjih domačinov na delu. Pobesnele živali so jih naskočile in jih nekaj celo raztrgale. Tudi med cirkuškimi in železniškimi uslužbenci je bilo precej ranjenih, nekaj precej težko. Po radiu so brž poklicali na pomoč. Iz Kansasa je prisiphal pomožni vlak s številnim osebjem, ki je ranjenec nudilo prvo pomoč ter poskrbelo tudi za to, da je bila proga čimprej spet očiščena.

Sicer nič ne povedo, koliko škode trpi zaradi te hude nesreče cirkuški lastnik, gotovo pa je precej prizadet, če ne nima morda še kje drugod kaj prida takšnih dragih zverin v zalogi, kakršne so se mu med potjo ubile ali razbežale. Sicer pa se je to zgodilo v deželi, kjer kljub današnjim resnim časom drugod po svetu še vedno uganiajo cirkus.

Stoletna lipa neke na lepem Dolenjskem. Tudi po njej je te dni zavržalo, ker so se spravili nanjo obiranci dišečega cvetja

Uspavanje z »rajskim pl